

Šachová partie Jižní Afriky proti genocidě v Gaze

- CZ24 News | 13. ledna 2024

Dagmar Hennová pro německou mutaci RT píše:

„Včera začal citlivý případ pro Mezinárodní soudní dvůr v Haagu: slyšení o žalobě Jižní Afriky proti Izraeli za genocidu. Soud si tak může najít silnější roli nebo definitivně zničit svou pověst. V každém případě je stížnost důkladná a opodstatněná.

Slyšení o žalobě Jihoafrické republiky proti Izraeli za genocidu u Mezinárodního soudního dvora v Haagu (ICJ) se začalo ve čtvrtek a bude pokračovat v pátek od 10 do 13 hodin. Jižní Afrika podala žalobu 29. prosince; Na slyšení předložila své argumenty ve čtvrtek Jihoafrická republika a v pátek bude mít prostor Izrael. Týká se to prozatímních opatření, o která Jižní Afrika požádala.

Mezinárodní soudní dvůr v Haagu je soudní složkou Organizace spojených národů, což znamená, že stát spadá pod jurisdikci tohoto soudu prostřednictvím členství v OSN. Procesy před Mezinárodním soudním dvorem zahrnují spory mezi státy. Jedním z nejznámějších případů, které projednával ICJ, byla žaloba Nikaraguy na Spojené státy za podporu Contras – případ, který USA prohrály, ale jehož následkům se vyhnuly mimo jiné vetem v Radě bezpečnosti OSN. Rozhodnutí tohoto soudu lze vymáhat pouze prostřednictvím odpovídajících rezolucí Rady bezpečnosti nebo s velmi vysokými překážkami prostřednictvím rezolucí Valného shromáždění OSN.

Spojení ICJ s členstvím v OSN vysvětluje, proč přímá žaloba Palestiny proti Izraeli nebyla možná – jelikož přijetí státu do OSN vyžaduje souhlas Rady bezpečnosti OSN, americké veto zatím brání plnému členství. Takovou žalobu tedy nemohli sami postížení. Jihoafrická republika se ve své žalobě opírá především o to, že stejně jako Izrael podepsala Úmluvu o genocidě (Convention on the Prevention and Trest of the Crime of Genocide), která ji zavazuje genocidě zabránit. Právní spor mezi státy JAR a Izrael, o kterém má rozhodnout ICJ, spočívá v tom, že Jihoafrická republika považuje počínání Izraele v Gaze za genocidu, zatímco izraelská vláda nikoli.

Existuje tedy hlavní řízení, které musí rozhodnout, zda došlo ke genocidě, a předběžné řízení, ve kterém lze rozhodnout o předběžných opatřeních, aby se zabránilo dalšímu zhoršování a případnému znehodnocování důkazů. Nadcházející slyšení jsou součástí tohoto předběžného řízení.

Zpravodajství zejména v Německu přistupuje k žalobě velmi povrchně. ZDF například informovala 3. ledna a zdržela se jakýchkoli prohlášení o obsahu žaloby:

„Vzhledem ke katastrofální humanitární situaci v uzavřené pobřežní oblasti a vysokému počtu civilních obětí se Izrael v poslední době dostává pod rostoucí mezinárodní kritiku.

Podle Jihoafrické republiky mají izraelské útoky „genocidní charakter“, protože byly zaměřeny na vyhlazení Palestinců v oblasti. Izrael tato obvinění rozhodně odmítl.“

Süddeutsche Zeitung také zachází s problémem spíše s menším nesouhlasem:

„Naléhavá žádost vlády nyní uvádí, že Jihoafrická republika odsuzuje útok Hamásu. Ale žádný útok, bez ohledu na to, jak vážný a krutý, neospravedlňuje porušení Úmluvy OSN o genocidě z roku 1948.“

Návrh žaloby, který se vztahuje nejen na návrh na předběžné opatření, ale také na hlavní řízení, je

ve skutečnosti hluboce šokujícím dokumentem. Každý jednotlivý výpis je doložen zdroji. Patří mezi ně organizace OSN i organizace pro lidská práva, izraelská média a videa na internetu. Jedná se pravděpodobně o nejobsáhlejší sbírku, kterou lze v současné době nalézt. Otázka, zda jde o genocidu či nikoli, je posuzována ze všech právních hledisek. Pokud si však tato prohlášení přečtete, nelze je žádným způsobem uvést do souladu s prohlášeními nalezenými v německých médiích. Argument, který Süddeutsche uvádí, lze nalézt na první z 84 stran, v prvním bodě úvodu. Následují následující věty:

„Akce a provinění Izraele, proti nimž se Jižní Afrika staví, jsou genocidní povahy, protože jsou zaměřeny na zničení významné části národní, rasové a etnické skupiny Palestinců, části palestinské skupiny v pásnu Gazy („Palestinci v Gaze“). Předmětné činy zahrnují zabíjení Palestinců v Gaze, způsobování jim fyzickou a psychickou újmu a vnucování jim životních podmínek, které mají způsobit jejich fyzickou likvidaci. Všechny tyto činy lze připsat Izraeli, který se nesnažil zabránit genocidě a který se dopouští genocidy v jasném rozporu s Úmluvou o genocidě a který rovněž porušil a nadále porušuje své další základní závazky podle Úmluvy o genocidě, včetně toho, že nereagoval na přímé a veřejné výzvy ke genocidě ze strany izraelských vůdců a dalších, aby jim zabránil nebo je potrestal“.

Pro uložení předběžných opatření, jak uvádí i jihoafrická žaloba, není nutné, aby soud potvrzoval obvinění z genocidy. Jediné, co je potřeba, je, aby to považoval za srozumitelné.

Pravomoc Mezinárodního soudního dvora vyplývá (nejen) přímo z Úmluvy, jejíž článek IX uvádí:

„Spory mezi smluvními stranami týkající se výkladu, uplatňování nebo provádění této úmluvy, včetně těch, které se týkají odpovědnosti státu za genocidu nebo kteréhokoli z jiných činů uvedených v článku III, budou na žádost kterékoli ze stran spor předloženy Mezinárodnímu soudnímu dvoru.“

To znamená, že neexistuje žádný základ pro prohlašování ICJ za nepřislušný. A skutečnost, že jihoafrický argument naléhavosti a obavou z prodlení byl z velké části přijat, svědčí o tom, že soud se tímto názorem řídí.

Jižní Afrika také pod touto stížností podrobně popisuje kroky podniknuté z její strany k ukončení této genocidy. Mimo jiné například ústní protest učiněný izraelskému velvyslanci 10. listopadu, projev jihoafrického velvyslance při OSN 12. prosince a verbální nota (to je diplomatický dopis) izraelské ambasádě dne 21. prosince.

Nyní německá média šíří zprávu, že tato žaloba nemá velkou šanci na úspěch. Vyvrátit obvinění v žalobě však bude nesmírně obtížné. Úmluva o genocidě definuje genocidu jako jeden z pěti aktů; čtyři z nich jsou podrobně zdokumentovány v žalobním návrhu.

V době soudního sporu „bylo v Gaze zabito nejméně 21 110 Palestinců a více než 55 243 dalších Palestinců bylo zraněno, mnozí z nich vážně. Smrtelné události zahrnují nejméně 7 729 dětí, nepočítaje 4 700 žen a dětí, které se stále pohřešují.“ a pravděpodobně jsou mrtví pod troskami... Více než 355 000 domů, což představuje více než 60 procent z celkového počtu Gazy, bylo poškozeno nebo zničeno. 1,9 milionu Palestinců – téměř 85 procent celkové populace – je vnitřně vysídleno.“

To jsou strážlivá fakta.

„Izrael bombardoval, dělostřelecky ostřeloval a obléhal nemocnice v Gaze, pouze 13 z 36 klinik zůstalo částečně funkčních a v severní Gaze nezůstala plně funkční ani jedna nemocnice. Zdravotní systém v Gaze se téměř zhroutil a existují zprávy o operacích, včetně amputací a císařských řezů, které se provádějí bez anestezie.“

Dá se to zpochybnit? Ne, jediný způsob, jak se s těmito skutečnostmi vypořádat, je vymlčet je.

„Celé obyvatelstvo Gazy je bezprostředně ohroženo hladem a podíl domácností, které zažívají akutní potravinový nedostatek, je nejvyšší, jaká kdy byla zaznamenána. ... Odborníci varují, že tichá, pomalá smrt způsobená hladem a žízní brzy předčí násilnou smrt.“ způsobené izraelskými bombami a raketami.“

To je jen úvod argumentu. Další podrobnosti následují na desítkách stránek. *„Za dva měsíce od 7. října 2023 počet zabitých novinářů již přesáhl počet za celou druhou světovou válku.“* Nebo následující věta generálního tajemníka OSN: *„Humanitární veteráni a lidé, kteří pracovali ve válečných zónách a katastrofách po celém světě – lidé, kteří viděli skutečné mnohé – svědčí, že neviděli nic podobného tomu, co dnes zažívají v Gaze.“*

Nebo toto: *„Úmrtnost v palestinských rodinách je tak vysoká, že lékaři v Gaze vytvořili novou zkratku: ‚WCNSF‘, což znamená ‚zraněné dítě, žádný přeživší člen rodiny (wounded child, no surviving family)‘.“*

Ale to jsou tu dodatečné informace, které dokreslují obraz genocidy. 352 škol v Gaze, 74 procent, bylo zničeno. V celé Gaze není žádné bezpečné místo pro ty, kteří byli vysídleni. Existuje dostatek důkazů, že únikové cesty doporučené Izraelem se dostávají pod útok stejně jako údajně bezpečné únikové cíle. Podle organizací OSN jsou velké části oblasti již nedostupné pro humanitární dodávky, i když bylo povoleno dostatek dodávek pomoci, protože silnice jsou zničené, paliva je nedostatek a komunikační linky jsou přerušené.

Britská humanitární organizace Oxfam uvedla, že nečinnost Rady bezpečnosti OSN je „vážným porušením povinností“. Čtyři z pěti nejhladovějších lidí světa, je znovu citován generální tajemník OSN, nyní žijí v Gaze. Svědci pocházejí z nemocnic, kde nemocní žebrají nejen o jídlo, ale dokonce i o vodu.

„Světový potravinový program uvedl, že na osobu a den připadá pouze 1,5 až 1,8 litru čisté vody pro všechna použití (pití, mytí, příprava jídla, čištění a hygiena). To je výrazně pod hranicí 15 litrů na den pro Situace podobné válce a hladomoru“ nebo „dolní hranici přežití“, tedy 3 litrů denně.“

O účincích, které to má na kojící matky a novorozence, není třeba se podrobně rozepisovat. Je ale užitečné vědět, že ještě před 7. říjnem 68 procent obyvatel Gazy „trpělo vážným nebo středním nedostatkem potravin a 58 procent obyvatel záviselo na humanitární pomoci“.

V uprchlických táborech spravovaných humanitární agenturou OSN UNRWA, kde jsou ubytováni vnitřně vysídlení lidé, kteří si vytáhli „lepší“ los, je jedna toaleta pro 486 osob a jedna sprcha pro 4 500. V nejjižnějším cípu Gazy, v Rafáhu, se nyní tísní milion Palestinců. To je 12 000 lidí na kilometr čtvereční.

Tak ve skutečnosti vypadá „katastrofální humanitární situace v uzavřené pobřežní oblasti“, za kterou se podle ZDF údajně Izrael dostává pod „rostoucí mezinárodní kritiku“.

„Někteří se stali oběťmi mnoha izraelských útoků, jako 12letá Dina Abu Mohsenová – která byla vyslechnuta UNICEF poté, co přišla o rodiče, dva sourozence a nohu při izraelském útoku na svůj dům – která pak sama zemřela, když nemocnice, kde byla ošetřována byla ostřelována izraelskou armádou.“

Cílem nejsou jen lidé, celá infrastruktura, dokonce i kulturní paměť. Soudy v Gaze byly bombardovány, stejně jako ústřední archivy města Gaza, všechny čtyři univerzity, mešity, kostely a muzea. Mezi cíle patří starý přístav Gaza, římský hřbitov a dokonce i budova, kde se před čtvrt stoletím setkali Jásir Arafat a americký prezident Bill Clinton.

„Izraelská armáda – která vztyčuje izraelskou vlajku nad troskami zničených palestinských domů a měst, dokonce i na Palestinském náměstí ve městě Gaza, a která čelí výzvám izraelské vlády i mimo ni, aby ‚srovnala Gazu se zemí‘ aby ‚na troskách palestinských domů mohly být vybudovány izraelské osady‘ – ničí infrastrukturu a základy palestinského života v Gaze. Izrael proto záměrně vnucuje skupině Palestinců v Gaze životní podmínky, které mají způsobit jejich likvidaci.“

Toto je jeden ze čtyř uvedených bodů, z nichž každý představuje genocidu podle Úmluvy. Pokud by to ale nestačilo, můžete najít i kompilaci prohlášení izraelských politiků, které dokazují „konkrétní záměr“ genocidy. Kromě premiéra Benjamina Netanjahua a prezidenta Isaaca Herzoga se zde vyjádřilo šest izraelských ministrů, vysoký představitel parlamentu a řada vojenských představitelů. V žádném případě ne pár „kontroverzních prohlášení pravicově extremistických politiků“, jak uvádí německá média na obranu Netanjahua. Kompilace, která sahá od strany 59 až po stranu 67 stížnosti, je dostatečná k prokázání toho, že tato tvrzení splňují kritérium pro „pravicově extremistické“ ve velkých částech světa. Zdá se, že termín „kontroverzní“ dnes na Izrael poněkud nestačí.

Jihoafrické prohlášení o nároku poskytuje nejen důkazy o akcích, které splňují kritéria genocidy, ale také o odpovídajících záměrech. Více než dost pro podezření z genocidy, které je nutné pro předběžná opatření.

Požadavky se neomezují na zastavení vojenských akcí. Musí také skončit vysídlování, odpírání přístupu k vodě a potravinám, lékařské a humanitární péči a ničení infrastruktury. Přístup musí být udělen vyšetřovacím komisím, které mohou shromažďovat a uchovávat důkazy týkající se obvinění z genocidy; Izrael by měl do jednoho týdne a poté pravidelně podávat zprávy o jeho implementaci soudu, dokud nebude přijato konečné rozhodnutí, a zdržet se jakéhokoli jednání, které by proces komplikovalo nebo zdržovalo.

V hlavním řízení nejde pouze o formální odsouzení, ale také o trestní stíhání těch, kdo se podíleli na aktech genocidy nebo k nim vyzývali; také o reparacích palestinským obětem.

Pro Mezinárodní soudní dvůr to není snadný proces. Předběžné rozhodnutí proti Rusku v roce 2022, které bylo založeno na mnohem slabším základě, ukazuje, že tento soud nelze s jistotou považovat za neutrální. Na druhou stranu je jihoafrická žaloba i nabídkou. Ukazuje soudu, že by mohl hrát velmi odlišnou roli v multipolárním světovém řádu založeném na mezinárodním právu, než jaká je mu přiznána v západním „světovém řádu založeném na pravidlech“, a nelze si nepovšimnout, že nálada bude v roce 2024 celkově jiná než na začátku roku 2022.

Výsledek tohoto postupu není v žádném případě tak předvídatelný, jak většina německých zpráv předpokládá. Prohlášení o nároku je silný, argumentačně jasný právní dokument, který je obtížné vyvrátit a v žádném případě není „nepodložený“, jak řekl americký ministr zahraničí Antony Blinken. Nadcházející jednání mohou napovědět, jak soud rozhodne. Rozhodnutí však pravděpodobně nepadne do konce ledna. Pokud se ale soud bude jihoafrickými požadavky řídit, bude pro USA velmi těžké zabránit v Radě bezpečnosti OSN prosadit implementaci obvyklým vetem.“

AUTOR: Dagmar Henn

ZDROJ: rtde.live/international/192359-suedafrikas-schachzug-gegen-genozid-in/

Zpracoval: Jana Kunšteková/litterateCz